

Usheren die zich te dicht bij de dorpen van de Eskimo's wagen moeten dit veelal met de dood bekopen

WAT TE DOEN MET DE WINTER? Plan B:

De winter op Oost-Groenland is niet kouder dan bijvoorbeeld de Alpen of Scandinavië

Steile beklimmingen worden beloond met een weids uitzicht over de omringende bergen en de in de verte gelegen oceaan

TREKTOCHT DOOR OOST-GROENLAND

Oerlandschap van sneeuw en ijs

TEKST & FOTOGRAFIE: PAUL DUIJF

De bevroren zee die langzaam onder de Fokker 50 wegglijdt, biedt de aanblik van gebarsten porselein. Ijsbergen in alle denkbare kleurschakeringen blauw en wit liggen als gigantische sculpturen in het ijs vastgevroren. Aan de rand van de ijskap grijzen tientallen gletsjers met hun afgebokkelde tanden. Zo moet de wereld er in de ijstijd hebben uitgezien, ongerept en zuiver. Welkom op Groenland.

Als we met onze rugzakken komen aanlopen, beginnen de honden zenuwachtig in kringetjes rond te draaien, happen naar hun eigen staart of naar de poten van de buurman. Ze weten het al, we gaan vertrekken. Eén begint te huilen, lange uithalen die door rotsen en huisjes worden weerkaatst en versterkt. Vanuit de verte klinkt een antwoord. Eerst schuchter maar al snel golft een oorverdovend kabaal door het - nog in diepe stilte ondergedompelde - gehucht Tiniteqilaq. Tijd om te vertrekken. Kalm ontwaart Piuut, onze Eskimo gids, de touwen van zijn twaalf sleehonden om ze in het gelid te krijgen. Geen type dat ooit de zweep zal hanteren. "Dat werkt niet", zegt hij. "Ze hebben een uitstekend geheugen. Als je ze goed behandelt, willen ze voor je werken." Piuut moedigt de honden aan. "Juuuu, juuuu! Prrrrr, prrrrr!" Jankend proberen de honden de zwaarbeladen slee door de vers gevallen sneeuw omhoog te sleuren.

Vanaf het fjordijs zag het er nog zo gemakkelijk uit: een mooie pas omhoog naar de ondergesneeuwde gletsjer. Maar de kraakheldere lucht heeft ons weer te pakken: afstanden en afmetingen zijn hier niet te schatten. De honden trekken het niet meer. Spieren trillen onder de dikke vacht. De touwen staan snaarstrak gespannen. "Gaan ze het houden?" De helling is te stijl, de sneeuw te diep. Langzaam trekt de zwaarbeladen slee hen mee terug de helling af. Piuut ramt vol op de rem en weet de slee tot stilstand te brengen. Hier is hulp nodig! Rugzakken worden afgeworpen. Nu de spanning van de halsters af is rollen de honden zich op en vallen in slaap, zich niets aantrekkend van ons geworstel met de slee. Een paar welgemikte sneeuwballen doet de honden weer opspringen. Aan de slee worden lange touwen vastgeknoopt. "Julie twee duwen", zegt Piuut met onverstaanbare blik, "de rest trekken".

Het is nog een kilometer of vijf naar Tiniteqilaq, wanneer Piuut plotseling halt houdt. Bewegingsloos staart hij naar de witte horizon, ziet wat wij niet zien of misschien niet willen zien. Zijn massieve gestalte en ronde gezicht vertonen geen enkele emotie. Alleen zijn ogen bewegen, van links naar rechts en weer terug en verraden zijn ingehouden spanning. "Polar Bear", gromt Piuut tussen zijn tanden door, "dangerous, too close to village" en weg is hij, ons

achterlatend in de onmetelijke witte wildernis. Met hem verdwijnt het enige geweer dat we bij ons hebben. Zonder het - aanvankelijk door sommigen zo gehate - geweer van de jager voelt een aantal van ons zich ineens zeer onveilig. Messen worden stiekem onder handbereik gehouden, maar iedereen weet, wij zijn geen partij. Een ijsbeer rent sneller, klimt sneller en eet alles wat los en vast zit. En na een paar dagen lopen moeten wij voor een ijsbeer wel heel aantrekkelijk ruiken. In principe worden ijsberen door Eskimo's geen strobreed in de weg gelegd tot ze in de nabijheid van een dorpje komen. Dan vormen ze een gevaar voor de inwoners en wordt de ongelukkige zonder pardon naar de eeuwige jachtvelden geholpen. Het schieten van een ijsbeer levert de Eskimo nog steeds aanzienlijke status op en, niet te vergeten, heel veel geld. Van beschermde diersoorten hebben ze hier nog nooit gehoord en met een nonchalant schouderophalen wordt dit als onzinnig afgedaan. Deze ijsbeer wist te ontkomen, een andere beer had minder geluk, getuige de huid die in de vrieskou hangt te drogen. "Kwam eergisteren het dorp in lopen", bromt Piuut 's avonds in de hut. Stiekem toch een beetje jaloers?

"Een ijsbeer rent sneller, klimt sneller en eet alles wat los en vast zit."

Boven! Een klim van 0 naar ruim 1000 meter door de diepe sneeuw gaat niet in de koude kleren zitten. De beloning is echter groots en onvergetelijk. Een weids uitzicht over de omringende bergen met in de verte de oceaan doet alle inspanning van die ochtend snel vergeten. De lucht is strak blauw en heel, heel ver onder ons zien we tientallen stipjes op het fjordijs. Eskimo's die een maaltje vis voor de avond aan het vangen zijn. De honden weten dat het erop zit en zijn bijna niet te houden. In de verte ligt Tassilaq. Een warme douche lonkt en de gedachte aan een stevige avondmaaltijd van zeehondenvlees en walvis doet ons het water in de mond lopen. De honden schieten er als een speer van door en duiken over de rand van Polhems fjeld de pijnloze diepte in. De slee slingert als een ongeleid projectiel achter hen aan, Piuut als een ware kitesurfer vliegend en stuiterend achterop. Voorzichtig kijken wij over de rand, slik, moeten wij hier ook vanaf? Duizend meter lager en twee uur later komen we Piuut weer tegen. Een tevreden grijns op zijn gezicht. Hij is bijna thuis. De anders zo zwijgzaam Eskimo begint te vertellen en neemt ons mee terug in de tijd. Ademloos hangen we aan zijn lippen en in dit oerlandschap heeft u maar weinig fantasie nodig om een beeld te vormen van hoe het leven, nog niet eens zo heel lang geleden, eruit heeft gezien.

MET OUTDOOR MAGAZINE NAAR GROENLAND

Wilt u zelf beleven hoe een winter op Groenland eruit ziet? Paul Duijf vertrekt eind februari 2007 voor de twaalfde keer naar Oost-Groenland en maximaal acht enthousiastelingen kunnen met hem mee. U bent dertien dagen onderweg, de trektocht duurt

– afhankelijk van de weersomstandigheden – ongeveer zeven dagen. In samenwerking met Outdoor Magazine organiseert hij in november 2006 (datum nog nader te bepalen) een informatieavond. Aan de hand van prachtige foto's neemt Paul Duijf u mee op trektocht door Oost-Groenland, waar u uiteraard met al uw vragen terecht kunt. Aanmelding

voor deze informatieavond kan door een e-mail te sturen naar outdoormagazine@maruba.com

DE REIS IN HET KORT

Liefhebbers van subpolaire landschappen en ongerept natuurschoon komen op Oost-Groenland ruimschoots aan hun trekken. Een wonderlijke witte wereld waar Eskimo's en sledehonden nog steeds de dienst uitmaken. Veel mensen denken echter aan afzien en barre omstandigheden, wanneer Groenland ter sprake komt. Dit is niet juist. Natuurlijk is het in de winter koud op Oost-Groenland, maar niet kouder dan bijvoorbeeld de Alpen of Scandinavië. Natuurlijk sneeuwt het ook op Oost-Groenland. Gelukkig maar. De trektocht is een avontuurlijke reis, maar fysiek niet extreem zwaar. Dit komt onder andere doordat alle groepsbagage op hondenslee(s) wordt vervoerd. In de rugzak gaan alleen persoonlijke kleding en slaapzak. Alles bij elkaar hoeft dit niet meer dan 10 tot 12 kg te wegen.

Wilt u meer weten over de trektocht over Groenland, neem dan contact op met Paul Duijf, telefoon +31(0)75-6149059.

